

AARHUS UNIVERSITETS HOVEDBYGNING

Da Aarhus Universitets hovedbygning med den markante aula og landets dengang største vindue blev indviet med pomp og pragt den 11. september 1946, havde den allerede en bevæget historie bag sig.

Arkitekt C.F. Møller (1898-1988) havde stået for universitetsbyggeriet siden 1933 og anlagt en nøgtern, funktionalistisk stil med gule mursten og absolut ingen form for udsmykning. Ved et møde om den kommende hovedbygning blev han opfordret til at anvende ædlere materialer og en mindre streng stil, og man viste ham til inspiration et fotografi af Sapienza-universitetet, som Mussolini netop havde ladet opføre i Rom. C.F. Møller fandt ikke den italienske diktators marmoruniversitet efterlignelsesværdigt, men gik dog med til at give hovedbygningen en mere »romantisk« udformning end de hidtil opførte bygninger, blandt andet med murpillere og buer – for slet ikke at tale om den kirkeformede aula.

Da bygningen stod under tag i 1942, blev tempoet sat ned, for at besættelsesmagten ikke skulle fristes til at beslaglægge den. Til gengæld beslaglagde tyskerne i 1943 Parkkollegierne, hvor Gestapo indrettede sit hovedkvarter. Gestapos aktiviteter i kollegierne kom til at udgøre en voldsom trussel mod den jyske modstandsbevægelse, som derfor bad Royal Air Force udslutte dem. Luftangrebet fandt sted den 31. oktober 1944, og skønt det var et præcisionsangreb,

der efterlod hovedkvarteret som rygende ruiner, blev også hovedbygningen svært beskadiget, og 10 bygningsarbejdere omkom. C.F. Møller blev selv begravet under nedstyrtede bygningsdele, men blev reddet ud. Efter besættelsens ophør blev de ødelagte bygninger genopført.

C.F. Møller har hævdet, at han – da han kom til sig selv på hospitalet – som det første spurgte, om det mon skulle være så heldigt, at de romantiske piller og buer var blevet smadret ved angrebet, for i så fald skulle de ikke genopføres. Han var altid ambivalent, hvad angår disse elementer, der var et resultat af det pres for at skabe en mere imødekommende arkitektur, som han havde følt, at han forventedes at leve op til, men som ikke svarede til hans æstetiske idealer. I 1978 skrev han, at det var, som om krigens hårde vilkår var en »undskyldning for den mere romantiske udformning af visse bygningsled i hovedbygningen« (ud over piller og buer drejede det sig om blandt andet mønstermur i gavle og aula), og i 1987 udtalte han: »Mens den oprindelige stilart passede til det jævne institut, så synes jeg, at det er tilgiveligt, at romantikken har overhånd i hovedbygningen.«

De buer og piller, som ifølge den funktionalistiske arkitekt således krævede undskyldning og tilgivelse, står i dag centralt i Aarhus Universitets ikonografi.